

Rahandusministeerium
Suur-Ameerika 1
15006 Tallinn

Teie 22.12.2014 nr 5-1/17358

Meie 20.01.2015 nr 4/11

Arvamuse esitamine tolli temaatikat puudutavate määruste kohta

Lugupeetud Maris Lauri

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda tänab Rahandusministeeriumit võimaluse eest avaldada arvamust määruste „Täiendavad nõuded kauba ajutisele ladustamisele ja tolliladustamisele“, „Majandusliku mõjuga tolliprotseduuride rakendamise täiendavad juhised“ ning „Laevade ja väikelaevade sisemerre, sadamatesse ning piiriveekogude Eestile kuuluvatesse vetesse sisenemise ja neist väljumise kord“ kohta. Oleme Eelnõusid tutvustanud ka oma liikmetele ning kogunud selle kohta tagasisidet. Järgnevalt esitame oma seisukohad määruse „Täiendavad nõuded kauba ajutisele ladustamisele ja tolliladustamisele“ eelnõu kohta (edaspidi ka **eelnõu** või **määrus**). Määruste „Majandusliku mõjuga tolliprotseduuride rakendamise täiendavad juhised“ ning „Laevade ja väikelaevade sisemerre, sadamatesse ning piiriveekogude Eestile kuuluvatesse vetesse sisenemise ja neist väljumise kord“ kohta meil kommentaare ega ettepanekuid ei ole.

Määruse eelnõu seletuskirjas on märgitud, et määruse uus versioon on loodud eesmärgiga viia kooskõlla tolli temaatikat puudutav regulatsioon ning vähendada sealjuures ettevõtete halduskoormust. Viidatud eesmärgi poole püüdlemine on igati tervitatav, kuid osa määruse sätteid tekitab kahtluse, kas regulatsioon oma eesmärgi siiski saavutab.

- 1) Eelnõu § 3 - tollilao, tolliterminali ja hoiukoha pidaja volitatud kaubasaaja staatuse olemasolu nõue

§ 3. Kauba vastuvõtmine maantee- ja raudteeveol

Transiidi tolliprotseduuril oleva kauba, mida veetakse maantee- või raudteetranspordi vahendiga, vastuvõtmiseks peab tollilao, tolliterminali ja hoiukoha pidajal olema EÜ Komisjoni määruse nr 2454/93, millega kehtestatakse rakendussätted EÜ Nõukogu määrusele nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik (EÜTL 253, 11.10.1993, lk 1–766) (edaspidi ühenduse tolliseadustiku rakendussätted), artiklis 372 sätestatud volitatud kaubasaaja staatus.

Esmalt leiame, et on küsitav, kas määrus ikkagi toob kaasa halduskoormuse vähenemise ettevõtete jaoks. Kehtiva määruse kohaselt piirduvad ettevõtte jaoks tolliprotseduurid sisuliselt kauba ja dokumentidega tolliasutusse pöördumisega ning ülejäänud toiminguid, mis on seotud transiiddeklaratsiooniga, teeb tolliasutus. Eelnõu §-st 3 tulenevalt peab transiidi tolliprotseduuril oleva kauba, mida veetakse maantee- või raudteetranspordi vahendiga, vastuvõtmiseks tollilao, tolliterminali

ja hoiukoha pidajal olema volitatud kaubasaaja staatus. See tähendab, et muudatuste kohaselt peaks ettevõtja tolliprotseduuride läbimiseks pöörduma tollilao poole (st sisuliselt ostma tollilao teenust, mis kujutab endast ettevõtte jaoks lisakulu) või looma endale ise tollilao ja volitatud saaja tegevuskoha (mille ülalpidamisega kaasnevad samuti täiendavad kulud). Seega, ehkki mõningad eelnõuga ette nähtud muudatused halduskoormuse vähenemist tõepoolest soodustavad, ei saa öelda, et halduskoormus ettevõtete jaoks määruse abil üldiselt väheneks.

Täpsemalt on eelnõu seletuskirjas märgitud, et tollilao loomine aitab vältida planeerimata täiendavat ajakulu, kuna kaob ära vajadus kaupa kontrollimiseks tolliasutusest tollilattu või ajutise ladustamise kohta suunata. Märgime, et hetkel puudub aga analüüs selle kohta, kui palju transiidi ja sisenemisdeklaratsiooni alusel saabunud kaupadest üldsegi tollikontrolli läbisid. Selline statistika oleks uue määruse alusel kohustuste määramisel meie hinnangul vajalik. Nimelt on eeldatavasti tollikontrolli läbinud kaupade arv küllaltki marginaalne võrreldes kontrollimata kauba kogusega. Seega on küsitav, kas sellisel juhul on proportsionaalne ja mõistlik panna ka kõigile ülejäänutele (kes eelduslikult moodustavad suurema osa transiidi ja sisenemisdeklaratsiooni alusel saabunud kaupadest) nõue kanda tollilaoga seotud kulutusi.

Sealjuures, mis puudutab kontrolli teostamise võimalikkust, siis olukorras, kus väidetavalt ei ole tolliasutuse juures võimalik kaupa kontrollida, ei aita eelnõuga ette nähtud tollilao olemasolu nõue tingimata kaasa tollikontrolli paranemisele. Seda seetõttu, et nii hetkel kehtiva regulatsiooni kohaselt kui ka uue eelnõu kohaselt ei ole tollilaole ette nähtud mingisuguseid sisulisi kriteeriume, millele tolliladu peab vastama (mh näiteks töötajate ja laohoone kohta), mistõttu ei ole garanteeritud, et olemas on rahuldavad tingimused, milles saaks kauba läbivaatuse läbi viia. Seega võib täiendavalt osutada vajalikuks leida koht, kus ülevaatuse saaks läbi viia, mis ei muuda uut regulatsiooni kuidagi otstarbekamaks kui vana regulatsioon, mille kohaselt toimub ülevaatuse teostamine tolliasutuse juures.

Praktilisi probleeme võib põhjustada ka see, et Eestis ei asu sedavõrd palju avalikke tolliladusid, et ettevõtete jaoks oleks garanteeritud sujuv tolliprotseduuride läbimine. Sellisel juhul võib keeruliseks muutuda kaubaga tegelemine väikelinnades asuvatel ettevõtjatel, kuna tolliarvestuse tegemiseks peaks importöör sõitma kaubaga kuskile, kus asuks avalik tolliladu, mida aga kõikjal Eestis ei leidu. Sellisel juhul võib esineda olukordi, kus näiteks Jõgeva või Põlva ettevõtte peaks tollivormistuse tegemiseks sõitma oma kaubaga Valka või Tallinnasse, olgugi, et piiriületus on toimunud Koidulas või Luhamaal. Eelnevaga seonduvalt vajaks täpsustamist ka küsimus, kuidas planeeritakse korraldada raudteetranspordil transiitdeklaratsiooni alusel saabuva kauba tollilattu paigutamine juhul, kui kaup saabub väikestes sihtjaamadesse. Täpsemalt, kas sellisel juhul peaks igas sihtjaamas olema tolliladud, kus oleks võimalik vastavalt eelnõus esitatud nõuetele vajalik kontrolli läbi viia?

Seoses tolliladudega märgime ka, et Maksu- ja Tolliameti andmetel on 12.12.2014. a seisuga¹ Eestis 108 tolliladu, millest 42 on eratolliladud. Muudatus, mille kohaselt peavad kõik laopidajad olema edaspidi volitatud saajad ning mille kohaselt tuleb transiidi lõpetamine viia läbi tollilaos, toob viidatud eratolliladude pidajatele kaasa lisakulu uue töökoha loomise näol, kuna kõik dokumentide vormistamisega seonduv tuleb läbi viia tollilaos.

---

¹ Allikas: Maksu- ja Tolliameti koduleheküljel <http://www.emta.ee/index.php?id=32590&highlight=tolliladu>

Eelneva pinnalt esitame ettepaneku mitte panna tollilao omajatele kohustust taotleda endale volitatud saaja staatust ning jätta tollilao, terminali ja hoiukoha pidajale võimalus osta volitatud kaubasaaja teenust sisse väljastpoolt.

2) § 24 lg 1 – kauba laoarvestusest mahakandmine

§ 24. Kauba laoarvestusest mahakandmine

(1) Järgmisele tollikäitlusviisile suunatud kaup kantakse laoarvestusest maha hiljemalt kauba tollilaost, tolliterminalist või hoiukohast väljaviimisel või pärast tolliprotseduuri rakendamist, kui kauba seestöötlemine või tollikontrolli all töötlemine viiakse läbi tollilaos.

Mis puudutab eelnõu § 24 lg-s 1 sätestatud, siis märgime, et regulatsioon ei anna vastust olukorrale, kus kaup ei viidagi tollilaost välja ning pärast vabasse ringlusesse lubamist jäetakse kaup tollilattu edasi. Täpsustamist vajab, kas sellisel juhul peaks kaup jääma tollilao aruandlusesse või kuuluma siiski laoarvestusest mahakandmisele.

3) § 30 – määruse jõustumine

Määrus jõustub 2015. aasta 1. septembril.

Samuti juhime tähelepanu, et ehkki eelnõu seletuskirjas on märgitud, et volitatud saaja staatuse taotlemiseks on transiitkaupa vastuvõtvatel loa omanikel aega vastava loa taotlemiseks 2016. a 1. jaanuarini, mis eelnõu seletuskirja hinnangul peaks olema selleks piisav aeg. Juhime tähelepanu, et määrus on plaanitud vastavalt eelnõu § 30-le jõustuma 1. septembrist 2015. a, mis jätkaks määruse jõustumise ning loa taotlemise vahele neli kuud. Seetõttu peame oluliseks, et juhul kui määrus võetakse vastu esitatud kujul, informeeritaks puudutatud isikuid määrusega ettenähtud muudatustest ka juba varasemalt, et neil oleks võimalik oma tegevust vastavalt planeerida.

Kaubanduskoda omalt poolt toetab igati praktikas kerkinud probleemidele lahendusi pakkuvate seadusemuudatuste sisseviimist ning ettevõtete jaoks halduskoormuse vähendamist. Eelnõu parima toime saavutamise nimel leiame, et määrusega „Täiendavad nõuded kauba ajutisele ladustamisele ja tolliladustamisele“ kehtestatud nõuded muudavad tolliprotseduuride läbiviimise ettevõtete jaoks aga senisest koormavamaks. Seetõttu loodame, et peate võimalikuks meie poolt välja toodud märkuseid ja ettepanekuid arvesse võtta. Vajadusel oleme nõus oma seisukohti lähemalt selgitama ja põhjendama.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Moonika Kukk

Turundusdirektor

Peadirektori ülesannetes

Koostanud: Katre Rugo Katre.Rugo@koda.ee 6040071